

ELSÄKERHETSVERKET

Elsäk19 den 9 december 2019

Anders Richert, teknisk direktör
avdelningschef Anläggningar

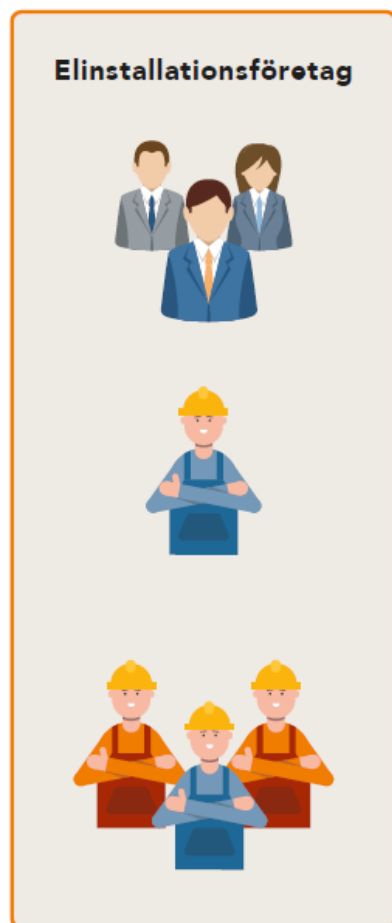
Runt detta kommer jag prata:

- Utredningen elsäkerhetsregelverk – förväntan/utfall?
 - Elsäkerhetsreformen – ny spelare...
 - Anläggningsinnehavarens ansvar oförändrat
- Ygemans initiativ – Hur ser kartan ut inom energi?
- Axplock aktuellt
 - Elinstallationsföretag
 - Laddning elbil
 - Solel

Förväntan

Ny "aktör": elinstallationsföretag enligt elsäkerhetslagen (2016:732)

Företaget har ansvaret för utförande av elinstallationsarbete och tillkommande krav som inte är elinstallationsarbete

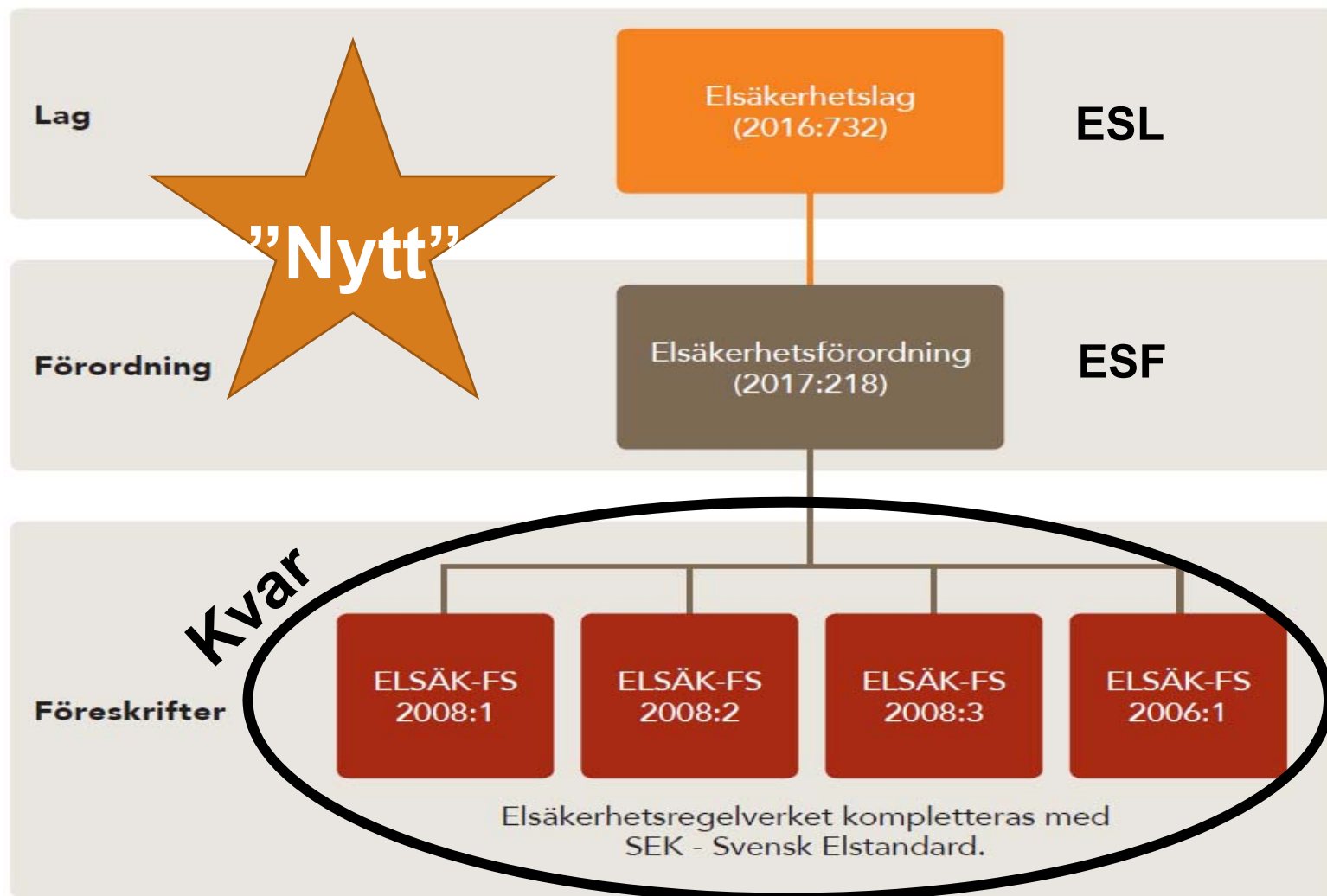
Företaget ska ha ett egenkontrollprogram som säkerställer att verksamheten styrs och utförs på rätt sätt och av personal med rätt kompetens

Företaget ska se till att elinstallationsarbetet endast utförs av elinstallatörer eller andra personer som omfattas av egenkontrollprogrammet

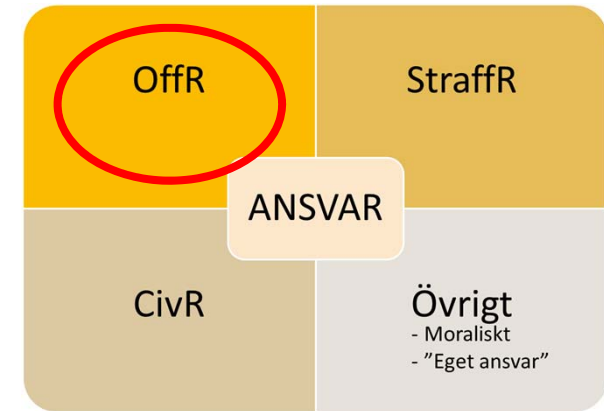
Företaget ska ha minst en elinstallatör för regelefterlevnad

Företag som utför elinstallationsarbete på annans anläggning ska vara registrerat hos Elsäkerhetsverket

Anläggningsinnehavarens ansvar – ej förändrat

Anläggningsinnehavarens ansvar

- **Hur** anläggningen är utförd
 - Krav på åtgärder som rör anläggningens fysiska utformning kan riktas mot **ägaren** av fastigheten
- **Att** arbete på anläggningen utförs på rätt sätt och
- **Att** anläggningen genomgår fortlöpande och i förekommande fall särskild kontroll .
- Krav på åtgärder som berör verksamheten (som hur anläggningen används) kan riktas mot **nyttjanderättsinnehavaren**.

Politiskt uppdrag – Ygemans initiativ...

- Personalorganisationerna ("facken") reagerar på många arbetsrelaterade olyckor (ökat 2018)
- El- och Energisidan "stor ökning" senaste året...
- Facken kallar Arbetsmiljöverket och Elsäkerhetsverket då man upplever att frågan hamnar mellan stolarna
- Ministrar uppdrag – ***ingen ska behöva dö på jobbet***
- Ygeman bjuder in myndigheter, fack, branschorganisationer mfl till "samtal"

PS energibranschen har ett väl etablerat samarbete (inkl arbetsgivare och fack) inom området som bl a resulterar i ESA. Elsäkerhetsverket adjungerade i arbetet

Olyckor i arbetslivet...

... Arbetsmiljöverket

- Alla arbetsgivare ska rapportera tillbud, olyckor etc till ansvarig myndighet = Arbetsmiljöverket (AV)
- I våras fick AV i uppdrag från regeringen att titta utifrån "Ingen ska behöva dö på jobbet" – rapport feb 2020
- Om anmälaren har markerat "el" i anmälan så informeras Elsäkerhetsverket (*det innebär inte att det är en elolycka*)

Elsäkerhetsverkets roll kopplat till elsäkerhet vid arbete

- Tillsynsmyndighet för teknisk elsäkerhetsfrågor
- Sätta samhällets grundnivå för elsäkerhet
- Experthjälp till andra myndigheter

Anknyter till uppdraget:

- Föra statistik och göra analyser av elolycksfall

Förordning (2007:1121) med instruktion för Elsäkerhetsverket

Hur vet vi att det händer olyckor?

- Elsäkerhetsförordningen (2017:218), 5§:
 - **Den som är nätkoncessionshavare** ska snarast möjligt anmäla olycksfall eller allvarliga tillbud till Elsäkerhetsverket
- Anmälningar via Arbetsmiljöverket ("om det är elrelaterat" – alla arbetsgivare har anmälningsplikt)
- Anmälningar direkt till oss "utan plikt"

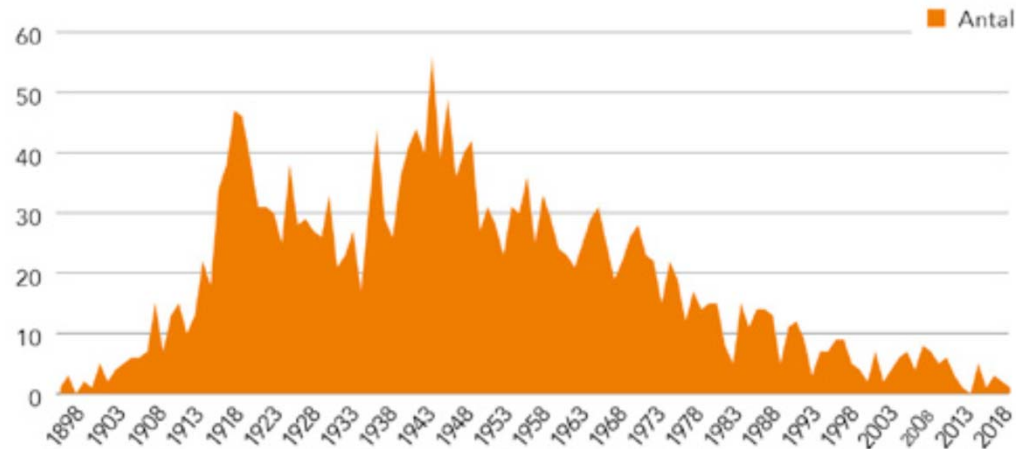
Elolycka: En oönskad händelse där elektrisk ström ***direkt*** orsakat skada på person.

*Hur anmälan ska se ut finns i ELSÄK-FS 2012:1

Utveckling av antalet tillbud och olyckor

- Svag ökning de senaste 10 åren på **anmälningar**, 2018 liten minskning

Antalet omkomna på grund av el: 1898 - 2018

Mörkertal för elyrkesmän

- **Under 2005** gjordes en undersökning med syfte att bland annat klarlägga elolyckor som inträffar bland elektriker. Endast **16 procent** anmält händelsen till arbetsgivaren.
- **Under 2017** gjordes en ny undersökning av elektrikers elolyckor den visade bland annat att anmälningarna hade ökat till hela **71 procent**.
- ***Ökat antal anmälningar inte säkert fler elolyckor!***
- (Liknande förhållande *kan antas* gälla för lekmän i arbete.)

Branschen

- **Samverkan med branschen**
 - adjungerade/bollplank vid framtagande av ESA ("elnät") och SSG instruktioner ("industri")
- **Dialoger med stora nätägare** (innehavare) om deras ansvar enligt **elsäkerhetslagen (2016:732) 6§** att
 - ge ut **anvisningar** om hur arbete ska bedrivas där det finns elektrisk fara
 - **säkerställa** att personer som utför arbete i deras anläggningar har **kompetens** så att inte fara för person eller egendom uppstår

Myndigheter

- Dialog med arbetsmiljöverket (AV)
- Utlåtande till andra myndigheter(T.ex. Polis, Åklagare)
- Nordisk myndighetssamverkan
 - 2020 fokus på lärlingar som jobbar inom elektrikeryrket för att försöka förstå varför de är överrepresenterade i statistiken

Internt arbete

- Översyn av föreskrifter om elfara vid yrkesmässigt arbete (enligt elsäkerhetslagen) [2006:1]
 - Referensgruppsmöten (drygt 20 olika aktörer) för att få bransch och myndigheters syn på vad som gagnar elsäkerheten vid arbete.
- Tillsynsuppdrag
 - bl a anläggningsinnehavarens ansvar vid användande av underentreprenör.

Tillsyn elinstallationsföretag

- Elinstallationsföretag – ”kabelförläggning”
 - Vi tittade på alla som registrerat sig för kabelförläggning
 - Skrivbordstillsyn
 - Stor andel felregistrerade (misstag?)
 - Fundering kring lägga detta separat
- Elinstallationsföretag
 - Platsbesök - diskussion
 - Varierande kvalitet, men brister i tillämpning av EKP!

Elbilsladdning

Ger du råd om elbilsladdning?

Ladda elbilen

 ELSÄKERHETSVERKET

Kan jag ladda hemma?

Ladda elbilen

 ELSÄKERHETSVERKET

En viktig elsäkerhetsmässig utmaning med elbilsladdning

- **Ökad risk att ladda i befintligt schuko-uttag** (uttag på vägg, motorvärmарuttag eller liknande):
 - Ny typ av last som är långvarig
 - Uttaget sitter kanske inte på egen gruppledning
- **Låt Installera laddbox** av ett elinstallationsföretag enligt elinstallationsreglerna!
 - OM laddning ändå sker tillfälligt i schuko – ställ ner laddström och låt gärna göra en extra kontroll av elanläggningen utifrån ovanstående risk

Tillsynsprojekt Solel

10 företagstillsyner och 9 anläggningstillsyner

- 6 av 9 anläggningar uppfyller inte kravet på märkning (varselmärkning).
- 2 av 10 elinstallationsföretag saknade egenkontrollprogram (EKP).
- I 2 av 10 företag känner medarbetarna inte till företagets EKP och dess innehåll.
- I 4 av 10 företag används inte EKP med rutiner i den dagliga verksamheten.
- **Vi har enbart tillsynat**
 - **Anläggningar utförda av elinstallationsföretag!**
 - **Registrerade elinstallationsföretag (produktion)!**

Detta har jag försökt prata kring :

- Utredningen elsäkerhetsregelverk – förväntan/utfall?
 - Elsäkerhetsreformen – ny spelare...
 - Anläggningsinnehavarens ansvar oförändrat
- Ygemans initiativ – Hur ser kartan ut inom energi?
- Axplock aktuellt
 - Elinstallationsföretag
 - Laddning elbil
 - Solel
- Lars Jansson fördjupar kring elolycksfall senare idag
- Tomas Åberg presenterar kring mätarreform imorgon

Frågor eller synpunkter? Hör gärna av dig!

Telefon: 010-168 05 02

E-post: anders.richert@elsakerhetsverket.se

Följ oss gärna på Facebook och prenumerera på våra nyheter!

Läs mer på www.elsakerhetsverket.se